

Sygn. akt VII U 2031/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant apl. radc. Ewelina Toborek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 czerwca 2015 r. w Warszawie

sprawy K. Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania K. Ż.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 22 sierpnia 2014 r., nr (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 sierpnia 2014 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. stwierdził, że K. Ż., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 01 grudnia 2013 r. (decyzja z dnia 22 sierpnia 2014 r., nr: (...) k. 13-14 a.s.).

W dniu 22 września 2014 r. odwołanie od powyższej decyzji wniosła **K. Ż.**, domagając się ustalenia, że podlega ona od dnia 01 grudnia 2013 r. ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W uzasadnieniu podniosła, że od wskazanej powyżej daty wykonuje pozarolniczą działalność gospodarczą o charakterze usługowym, polegającą na zamieszczaniu ogłoszeń dla zleceniodawców w prasie, internecie oraz świadczeniu usług biurowych. Stwierdziła, że prowadzenie powyższej działalności potwierdza szereg dokumentów przedłożonych przez nią już na etapie postępowania wyjaśniającego przed organem rentowym m.in. w postaci faktur dotyczących zakupu pieczętki oraz artykułów papierniczych, a także ogłoszeń drobnych zleceniodawców zamieszczonych przez nią zarówno w prasie, jak i w internecie na takich portalach jak: (...), (...), (...), czy też (...) Podkreśliła, że o zarobkowym charakterze jej działalności świadczy z kolei dołączona przez nią księga przychodów i rozchodów za miesiące styczeń - marzec 2014 r., a także zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) w roku podatkowym 2013 r. Ponadto zaznaczyła, że dopełniła wszelkich przewidzianych prawem obowiązków związanych z organizacją przedsiębiorstwa, na co wskazuje chociażby wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, a dowodami na jej prowadzenie są wystawione rachunki oraz deklaracje rozliczeniowe. Zdaniem odwołującej wszystkie wskazane powyżej okoliczności wskazują zatem, że w spornym okresie czasu faktycznie prowadziła ona działalność gospodarczą, a podejmowane przez nią w tym zakresie czynności nie miały charakteru pozornego i nie zmierzały

do obejścia ustawy. Tym samym spełnia ona wszelkie przewidziane prawem przesłanki do stwierdzenia podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, jak i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 01 grudnia 2013 r.

W ocenie odwołującej zaskarżona decyzja narusza także art. 67-68 Konstytucji RP poprzez arbitralne i nieuzasadnione kwestionowanie prawa do zabezpieczenia społecznego w razie niezdolności do pracy, a także prawa do ochrony zdrowia oraz art. 18 i 32 Konstytucji RP poprzez wydanie przez organ rentowy decyzji sprzecznej z zasadą równości wobec prawa, zakazu dyskryminacji umów o pracę zawieranych z kobietami w ciąży, a także przez naruszenie konstytucyjnej zasady ochrony i opieki państwa nad rodziną, macierzyństwem i rodzicielstwem, zgodnie z którą prawo do szczególnej ochrony ze strony władz publicznych przysługuje kobietom w okresie prenatalnym i postnatalnym. Powołując się na utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego odwołująca wskazała, że dążenie przez kobietę w ciąży do podlegania ubezpieczeniu społecznemu jest zachowaniem rozsądnym i uzasadnionym zarówno z osobistego, jak i społecznego punktu widzenia, a w konsekwencji skorzystanie z ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym należy uznać za legalny cel zawierania umów o pracę. Dążenie kobiety w ciąży do podjęcia zatrudnienia nie może być zatem uznane za sprzeczne z prawem, czy zasadami współżycia społecznego.

K. Ż. nadmieniała także, że w jej ocenie organ rentowy naruszył zasadę szybkości postępowania wyrażoną w art. 12 k.p.a. w związku z art. 35 § 1-3 k.p.a., gdyż pomiędzy zawiadomieniem jej o wszczęciu postępowania, a jego zakończeniem minęło pięć miesięcy. Przedłużenie się przedmiotowego postępowania doprowadziło natomiast do tego, że utraciła ona praktycznie całą możliwość pozyskania dowodów potwierdzających prowadzenie przez nią działalności w spornym okresie czasu, bowiem ogłoszenia, które na zlecenie klientki umieściła wygasły i nie miała możliwości ich wydrukowania ze stron internetowych. Podała, że udało jej się jedynie pozyskać dowody świadczące o tym, że ogłoszenia te w rzeczywistości były umieszczane. Zdaniem odwołującej przewlekłość przedmiotowego postępowania ewidentnie miała negatywny wpływ na możliwość udowodnienia przez nią rzeczywistego wykonywania działalności gospodarczej. Fakt ten nie może jednak stanowić podstawy do wydania niekorzystnej dla niej decyzji. Na tej podstawie odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i uznanie podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom/u: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od dnia 01 grudnia 2013 r. (odwołanie z dnia 22 września 2014 r., k. 2-6 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie z dnia 17 października 2014 r. organ rentowy stwierdził, że czynność zgłoszenia podjęcia działalności gospodarczej w okolicznościach niniejszej sprawy jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Podniósł bowiem, że w toku postępowania wyjaśniającego odwołująca nie przedstawiła jakiegokolwiek dowodu świadczącego o faktycznym wykonywaniu przez nią pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 01 grudnia 2013 r. Zdaniem organu rentowego istnienie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nie przesądza jeszcze o rzeczywistym prowadzeniu tej działalności. Rozpoczęcie działalności gospodarczej polega bowiem na podjęciu w celu zarobkowym działań określonych we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej, a nie tylko na stworzeniu formalnych ram jej prowadzenia. W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przedłożone przez ubezpieczoną dowody w postaci faktur dotyczących zakupu pieczątki i artykułów papierniczych oraz drobnych ogłoszeń umieszczonych w prasie mają na celu utworzenie formalnych ram prowadzenia działalności, nie są natomiast istotą tejże działalności. Zatem zgłoszenie się K. Ż. do ubezpieczeń społecznych nie może wywrzeć skutków prawnych w zakresie objęcia jej ubezpieczeniem społecznym w oparciu o przepisy art. 6 ust. 1 oraz art. 13 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Na poparcie swojego stanowiska organ rentowy przywołał orzecznictwo Sądu Najwyższego (odpowiedź na odwołanie z dnia 17 października 2014 r. k. 49-50 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

K. Ż. ukończyła w dniu 22 października 2012 r. w formie niestacjonarnej studia na kierunku ekonomia w specjalności przedsiębiorstwo na rynku międzynarodowym Uczelni (...) w W.. W okresie od dnia 01 lipca 2013 r. do dnia

30 listopada 2013 r. ubezpieczona była zatrudniona w (...) z siedzibą w P. na stanowisku serwisanta telefonów komórkowych w pełnym wymiarze czasu pracy. Z uwagi na fakt, że praca na powyższym stanowisku była związana z noszeniem ciężkich przedmiotów, jak również była to praca stresująca, wykonywana pod presją czasu, a także ponad przekraczające normy czasu pracy, odwołująca rozwiązała ww. stosunek pracy (dyplom ukończenia studiów k. 60-61, świadectwo pracy z dnia 13 marca 2014 r. k. 62-63, zeznania odwołującej k. 116-117 a.s.).

W dniu 01 grudnia 2013 r. K. Ż. podjęła decyzję o zarejestrowaniu własnej pozarolniczej działalności gospodarczej pod nazwą (...) z siedzibą w W.. Przedmiotem tej działalności miało być pośrednictwo w sprzedaży miejsca na cele reklamowe w mediach drukowanych (potwierdzenie przyjęcia wniosku z dnia 29 listopada 2013 r. k. 15, informacja z Centralnej Ewidencji o Działalności Gospodarczej k. 16 a.s.).

W związku z zarejestrowaniem działalności gospodarczej, K. Ż. od dnia 01 grudnia 2013 r. zgłosiła się do ubezpieczeń społecznych oraz do ubezpieczenia zdrowotnego, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia. Powyższe zgłoszenie wpłynęło do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w dniu 09 grudnia 2013 r. Odwołująca zadeklarowała następujące podstawy wymiaru składki: za miesiąc listopad 2013 r. – 9.129,30 zł, za miesiąc styczeń 2014 r. – 7.250,40 zł, a za miesiące od lutego do czerwca 2014 r. – 0,00 zł (zgłoszenie do ubezpieczeń k. 37, deklaracje rozliczeniowe k. 38-41 a.s, dane o zgłoszeniach ubezpieczonego k. 65 a.r.).

W związku z zarejestrowaniem własnej działalności gospodarczej, odwołująca wykupiła dostęp do domeny internetowej (...) a także dokonała zakupu pieczętki firmowej, jak również artykułów biurowych niezbędnych do zamieszczania reklam i ogłoszeń dla zleceniodawców zarówno w prasie, jak i internecie. Na początku swojej działalności odwołująca poszukiwała potencjalnych klientów głównie wśród znajomych, prowadzących własne firmy. W dniu 02 grudnia 2013 r. K. Ż. zawarła umowę o prowadzenie rachunkowości z Biurem Księgowym (...), reprezentowanym przez A. J., która na rzecz odwołującej miała wykonywać czynności związane z prowadzeniem książki przychodów i rozchodów, dokonywaniem zapisów w tych księgach w sposób terminowy oraz zgodny z przepisami księgowania dokumentów oraz przygotowywaniem i składaniem deklaracji podatkowych za wynagrodzeniem w wysokości 200,00 zł netto plus VAT od zlecenia. Wcześniej u A. J. odwołująca odbyła także kurs z zakresu prowadzenia księgowości, kadr, podatków oraz znajomości programów komputerowych. W ramach powyższej współpracy A. J. sporządziła na rzecz K. Ż. zeznanie podatkowe za 2013 r., formularz obliczeniowy zaliczki na podatek dochodowy oraz deklaracje rozliczeniowe ZUS z dnia 01 grudnia 2013 r., z dnia 01 stycznia 2014 r. i z dnia 01 lutego 2014 r. Ponadto A. J. zleciła K. Ż. odpłatną usługę reklamowania własnych usług księgowych, zaś wynagrodzenie w tym zakresie było zależne od ilości zamieszczonych przez ubezpieczoną ogłoszeń. Strony umówiły się jednak, że zleceniodawca zwróci zleceniobiorcy koszt ogłoszenia wraz z wynagrodzeniem w wysokości 100,00 zł, obejmującym wszystkie warianty ogłoszenia. Do tego dochodziły także koszty umieszczenia ogłoszenia oraz premia w wysokości 20% kwoty netto podpisanej umowy jeśli zgłosi się firma i 10% jeśli zgłosi się osoba indywidualna. Powyższe ogłoszenia odwołująca miała zamieszczać w takich Gazetach jak (...), (...), a także na stronach internetowych. W tym zakresie korzystała z usług biura, zajmującego się pośrednictwem otwartym. Z uwagi na brak zainteresowania zamieszczonymi ogłoszeniami, a w konsekwencji brak podpisania jakiejkolwiek umowy z potencjalnym klientem, A. J. zdecydowała się rozwiązać z ubezpieczoną dotychczasową współpracę (faktura VAT Nr (...) z dnia 06 grudnia 2013 r. k. 17, Faktura VAT NR (...) z dnia 27 grudnia 2013 r. k. 18, rachunek Nr (...) z dnia 24 stycznia 2014 r. k. 19, umowa o prowadzenie rachunkowości z dnia 02 grudnia 2013 r. k. 36, formularz obliczeniowy zaliczki na podatek dochodowy k. 42-43, zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym 2013 r. k. 44-45, księga przychodów za miesiące styczeń-marzec 2014 r. k. 46-47, zeznania odwołującej k. 116-117, k. 131-132, zeznania świadka A. J. k. 130-131 a.s.).

Na przełomie grudnia 2013 r. i stycznia 2014 r. odwołująca nawiązała współpracę z A. B. świadczącym usługi z zakresu tzw. pośrednictwa otwartego, polegającego na odpłatnym zamieszczaniu ogłoszeń zleceniodawców w różnych gazetach, w tym m.in. w (...), (...) i (...). Na tej podstawie odwołująca zleciła A. B. zamieszczenie w dniach od 02 do 09 stycznia 2014 r. oraz w dniu 27 stycznia 2014 r. w Gazecie (...) oraz w dniach od 07 do 10 stycznia 2014 r. oraz

w dniu 13 stycznia 2014 r. w Gazecie (...) ogłoszeń dotyczących organizacji szkoleń z zakresu księgowości w zakresie obsługi programów księgowych pod nazwą: „(...)”, W. ul. (...) lub ul. (...), tel. (...). Stosowną informację o organizatorze szkolenia wraz z podaniem jego danych kontaktowych, odwołująca zamieściła także na portalach internetowych takich jak: (...), czy też (...). W internecie odwołująca zamieszczała także ogłoszenia z zakresu świadczenia na rzecz firm usług biurowych, polegających m.in. na segregacji i archiwizacji dokumentów, a także załatwianiu spraw urzędowych. Powyższe nie przyniosło jednak oczekiwanych rezultatów (faktura VAT (...) k. 20, faktura VAT (...) k. 21, pismo z dnia 18 września 2014 r. i z dnia 16 września 2014 r. k. 23-24, wydruki ze stron internetowych k. 25-35, zeznania odwołującej k. 116-117, k. 131-132 a.s.).

W dacie rozpoczęcia prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej wnioskodawczyni była w ósmym miesiącu ciąży. Z uwagi na zalecenie lekarskie, co do prowadzenia oszczędzającego trybu życia, K. Ż. wszelkie czynności związane z prowadzeniem powyższej działalności gospodarczej, począwszy od momentu jej zarejestrowania, tj. od dnia 01 grudnia 2013 r. wykonywała przede wszystkim w miejscu swojego zamieszkania. Cięża ubezpieczona była bowiem zagrożona przedwczesnym porodem. W dniu 25 stycznia 2014 r. K. Ż. urodziła dziecko i w okresie urlopu macierzyńskiego nie prowadziła działalności gospodarczej. Następnie odwołująca wystąpiła do organu rentowego o wypłatę zasiłku macierzyńskiego od zadeklarowanej podstawy wymiaru składki (dokumentacja medyczna k. 7-109, zeznania odwołującej k. 116-117, k. 131-132 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jako organ uprawniony do kontroli i weryfikacji podstawy wymiaru składek i prawidłowości zgłoszenia do systemu ubezpieczeń społecznych, wszczął w tym zakresie postępowanie wyjaśniające (zawiadomienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego z dnia 24 czerwca 2014 r. k. 10, pismo z dnia 05 sierpnia 2014 r. k. 12 a.s.).

W oparciu o dokumentację zawartą w aktach rentowych ubezpieczonej K. Ż., Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., wydał w dniu 22 sierpnia 2014 r., znak: (...) decyzję, mocą której na podstawie art. 83 ust.1, art. 6 ust. 1 pkt. 5, art. 13 pkt. 4, art. 38 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 z późn. zm.) stwierdził, że K. Ż., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 01 grudnia 2013 r. Za powyższym, zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przemawia przede wszystkim fakt, że ubezpieczona nie była w stanie przedstawić jakiegokolwiek dowodu, potwierdzającego okoliczność prowadzenia przez nią działalności gospodarczej (decyzja z dnia 22 sierpnia 2014 r., nr: (...) k. 13-14 a.s.).

Od niekorzystnej dla siebie decyzji organu rentowego, K. Ż. złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 22 września 2014 r., k. 2-6 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych ubezpieczonej, jak również na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania, między innymi w oparciu o dokumenty złożone przez odwołującą, jej przesłuchanie (k. 116-117, k. 131-132 a.s.) oraz zeznania złożone przez świadka A. J. (k. 130-131 a.s.). Powołane przez Sąd dowody z dokumentów, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, były wiarygodne, korespondowały ze sobą oraz z osobowymi źródłami dowodowymi i tworzyły spójny stan faktyczny. Co istotne, strony, w tym organ rentowy, nie kwestionowały ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Za wiarygodne co do zasady, Sąd Okręgowy uznał zeznania świadka A. J. (k. 130-131 a.s.), która potwierdziła, że odwołująca w dniu 02 grudnia 2013 r. zawarła z nią umowę o prowadzenie rachunkowości w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Świadek wskazała również, że zleciła odwołującej odpłatną usługę reklamowania własnych usług księgowych, a wynagrodzenie w tym zakresie było uzależnione od ilości zamieszczonych ogłoszeń. Dodała jednak, że z uwagi na brak jakichkolwiek rezultatów, zdecydowała się nie przedłużać z ubezpieczoną

dotychczasowej współpracy. Stwierdziła, także że w ramach powyższego zlecenia, odwołująca wystawiła na jej rzecz dwa rachunki na łączną kwotę w wysokości 384,00 zł.

Odnosząc się natomiast do zeznań odwołującej K. Ż. (k. 116-117, k. 131-132 a.s.), to Sąd uznał je za wiarygodne jedynie w części. Odwołująca zeznając na okoliczność prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej oraz podejmowanych w jej ramach czynności, wskazywała, że zamieszczała na portalach internetowych ogłoszenia różnych kontrahentów, które jednak z uwagi na upływ terminu ważności wygasły. Wskazać jednak należy, że w tym zakresie odwołująca nie zawnioskowała o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków, będących w spornym okresie czasu jej klientami, którzy potwierdziliby, że istotnie takie działania były przez nią podejmowane. Ponadto odwołująca nie wskazała, aby w ramach działalności gospodarczej świadczyła usługi na rzecz kogokolwiek innego niż jej księgowa A. J.. W tym zakresie nie przedstawiła także jakichkolwiek faktur, czy też rachunków wystawionych na rzecz współpracujących z nią kontrahentów tytułem świadczonych przez nią usług. Ponadto gdyby celem odwołującej było istotnie prowadzenie działalności gospodarczej, trudno byłoby wyjaśnić, dlaczego jako podstawę wymiaru składek podała kwoty znacznie wyższe niż kiedykolwiek osiągnany przez nią dochód miesięczny, na co wskazuje chociażby zeznanie o wysokości osiągniętego przez nią dochodu za 2013 r., czy też informacje zawarte w przedłożonych przez nią księgach przychodu i rozchodu. Na uwagę zasługują również twierdzenia odwołującej, że będąc w ósmym miesiącu ciąży, stan jej zdrowia nie był najlepszy wobec, czego otrzymała zalecenie lekarskie prowadzenia oszczędzającego trybu życia. Trudno jest zatem uznać za logiczne i wiarygodne, aby w ósmym miesiącu zagrożonej ciąży zamierzała ona prowadzić działalność gospodarczą, zwłaszcza, że otrzymała zalecenie, by unikać w tym czasie jakichkolwiek czynników stresogennych, a także dłuższych wyjazdów i podróży. Z tych też względów w powyższym zakresie, Sąd odmówił zeznaniom odwołującej przymiotu wiarygodności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie K. Ż. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 sierpnia 2014 r., nr: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Jedyną kwestią sporną w niniejszym postępowaniu było to, czy K. Ż. od dnia 01 grudnia 2013 r. podlegała obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia. Aby tę kwestię rozstrzygnąć, należy dokonać szczegółowej wykładni przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121).

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 8 ust. 6 pkt 1 i art. 13 pkt 4 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W tym miejscu należy podkreślić, że podjęcie działalności gospodarczej wymaga zachowania określonych warunków, których spełnienie nadaje temu przedsięwzięciu legalny charakter. Niewątpliwie przesłanką legalności jest złożenie wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 25 listopada 2005 r. (I UK 80/05), wyraził pogląd, że wykonywanie działalności gospodarczej obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie w celu zarobkowym czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzających do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawcze), np. poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają bowiem w ścisłym związku z działalnością usługową i zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania, a w rezultacie podjęcia czynności zmierzających bezpośrednio do rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej.

W celu dokonania oceny, czy wnioskodawczyni rzeczywiście prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą, należy odwołać się do przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 672, zwana dalej: u.s.d.g.), które zawierają legalną definicję działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 2 powołanej ustawy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 6 grudnia 1991 r. (III CZP 117/91), wskazał specyficzne cechy działalności gospodarczej, tj.: zawodowy, a więc stały charakter, związaną z nią powtarzalność podejmowanych działań, podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania oraz uczestnictwo w obrocie gospodarczym.

Osoba wpisana do ewidencji działalności gospodarczej, która nie zawiesiła wykonywania działalności w trybie dodanego z dniem 20 września 2008 r. art. 14a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 672, zwana dalej: u.s.d.g.), traktowana jest jako prowadząca taką działalność, albowiem dokonanie wpisu rodzi domniemanie faktyczne podjęcia działalności i wykonywania jej do czasu wykreślenia z ewidencji (ewentualnie zawieszenia). Domniemanie faktyczne ma jednak wyłącznie znaczenie dowodowe i może zostać obalone. W rezultacie organ ubezpieczeń społecznych może dowodzić, że pomimo wpisu do ewidencji dana osoba faktycznie nie prowadzi działalności, wobec czego nie podlega z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym. Do sfery ustaleń faktycznych należy zatem, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności.

W niniejszej sprawie organ rentowy zarzucił wnioskodawczyni, że w rzeczywistości nie prowadziła ona działalności gospodarczej, a zadeklarowana przez nią podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, miała na celu jedynie uzyskanie korzyści z ZUS. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w ocenie Sądu Okręgowego, daje podstawy do takiego twierdzenia. Zdaniem Sądu zeznania odwołującej, w zakresie w jakim zaprzeczyła ona, aby zarejestrowanie działalności gospodarczej i zadeklarowanie podstawy wymiaru składek na kwotę 7.250,40 zł (za miesiąc styczeń 2014 r.) nie miało na celu jedynie uzyskanie świadczeń z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są niewiarygodne i nie zostały przez nią udowodnione. Poza przedstawionym dokumentami w postaci faktury za zakup pieczątki z dnia 06 grudnia 2013 r., faktury za zakup artykułów biurowych z dnia 27 grudnia 2013 r., jednego rachunku za zamieszczenie ogłoszenia prasowego, dwóch faktur wystawionych przez A. B. z tytułu świadczenia na rzecz odwołującej usług z zakresu pośrednictwa otwartego oraz umowy o prowadzenie rachunkowości z dnia 02 grudnia 2013 r., odwołująca nie przedstawiła żadnych innych dokumentów potwierdzających okoliczność rzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej. W ocenie Sądu, zebrane dokumenty miały jedynie na celu upozorowanie rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej. Świadczy o tym całokształt okoliczności sprawy. W przedmiotowej sprawie K. Ż. działalność gospodarczą zarejestrowała bowiem z dniem 01 grudnia 2013 r. będąc w zaawansowanej ciąży. Wnioskodawczyni była wówczas w ósmym miesiącu ciąży. Dotychczas żadnej działalności gospodarczej nie prowadziła, nie posiadała także doświadczenia w tym zakresie. Wcześniej była bowiem zatrudniona na stanowisku serwisanta telefonów komórkowych. W zakresie związanym z przedmiotem prowadzonej przez nią działalności usługowej nie miała żadnych ewentualnych kontrahentów oraz rynku zbytu. Nie wiedziała także, jakie dochody będzie przynosiła jej ta działalność, a mimo to zadeklarowała podstawę wymiaru składek na poziomie 7.250,40 zł. Logicznym jest, że działalność gospodarcza winna przynosić dochody, umożliwiające chociażby opłacenie zobowiązań publicznoskarbowych w tym i składek na ubezpieczenia społeczne, nie mówiąc już o samym dochodzie. Z kolei w pierwszym roku działalności przeważnie firma przynosi same koszty (stratę). K. Ż. mając więc świadomość, co do żadnych lub niskich dochodów, w pierwszym okresie prowadzenia działalności gospodarczej zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne na poziomie 7.250,40 zł, a więc pozostającą w oderwaniu od realnych możliwości finansowych jakie mogłaby przynosić jej ta działalność. Deklarując bowiem taką podstawę, nie miała zamiaru opłacać należnych składek, bowiem wiedziała, że za okres około miesiąca, będzie przebywać na urlopie macierzyńskim w związku z urodzeniem dziecka. Skoro będzie przebywać na urlopie macierzyńskim, to będzie otrzymywała świadczenia z ubezpieczeń społecznych w wysokości obliczonej od podstawy wymiaru określonej na kwotę 7.250,40 zł (za okres od 1 do 24 stycznia 2014 r.).

W związku z powyższym, w ocenie Sądu Okręgowego, w chwili zgłaszania działalności gospodarczej do ewidencji wnioskodawczyni wiedziała, że działalności tej nie podejmie i nie miała zamiaru jej z tym dniem podejmować. Jak już zostało wskazane w dniu 01 grudnia 2013 r. wnioskodawczyni była w ósmym miesiącu ciąży. Nie posiadała żadnych dochodów, nie pracowała, gdyż w dniu 30 listopada 2013 r. rozwiązała dotychczasowy stosunek pracy. Zgłoszenie działalności gospodarczej do ewidencji niewątpliwie podyktowane było chęcią uzyskania w przyszłości świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a nie wolą prowadzenia tej działalności już od dnia 01 grudnia 2013 r. Nie mając żadnego doświadczenia zawodowego w zakresie związanym z przedmiotem zarejestrowanej działalności, jak również rynku zbytu, wskazała bardzo wysoką podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, choć dla osób takich jak ona ustawodawca przewidział preferencyjną stawkę na te ubezpieczenia, co jest zrozumiałe jeśli weźmie się pod uwagę ryzyko, które zawsze takiej działalności na początku towarzyszy. Ponadto nie podjęła żadnych realnych, efektywnych działań, aby taką działalność gospodarczą prowadzić i rozwijać. Poświęcenie miesiąca czasu na zakup pieczątki i artykułów papierniczych, zawarcie umowy z biurem rachunkowym, uregulowanie dwóch faktur wystawionych przez osobę świadczącą na jej rzecz usługi z zakresu pośrednictwa otwartego w zamieszczaniu ogłoszeń, jak również wystawienie dwóch rachunków za zamieszczenie przez nią ogłoszeń prasowych, dotyczących działalności prowadzonej przez jej księgową A. J. nie może jeszcze świadczyć o zamiarze prowadzenia działalności gospodarczej od dnia 01 grudnia 2013 r. Ponadto, jak wynika z załączonej do akt sprawy dokumentacji medycznej oraz zeznań odwołującej, w końcówce ciąży nie czuła się ona zbyt dobrze wobec czego, lekarz zalecił jej prowadzenie oszczędzającego trybu życia celem uniknięcia przedwczesnego porodu. Powyższe stanowiło niewątpliwie przyczynę rozwiązania przez odwołującą wcześniejszego stosunku pracy. W tej sytuacji trudno uznać za logiczne i wiarygodne, aby w ósmym miesiącu zagrożonej ciąży zamierzała ona prowadzić działalność gospodarczą, zwłaszcza, że otrzymała zalecenie lekarskie, by unikać w tym czasie jakichkolwiek czynników stresogennych, a także dłuższych wyjazdów i podróży.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe okoliczności świadczą o tym, że zgłaszając się do ubezpieczeń społecznych od dnia 01 grudnia 2013 r. K. Ź. nie miała zamiaru wykonywania działalności gospodarczej już od wskazanej powyżej daty i comiesięcznego opłacania składek na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanej podstawy wymiaru, a wyłącznym jej zamiarem było uzyskanie zasiłku macierzyńskiego wypłacanego przez ZUS i obliczonego od powyższej podstawy wymiaru. Czynności podjęte przez wnioskodawczynię nie świadczą o faktycznym i rzeczywistym wykonywaniu działalności gospodarczej, natomiast miały one na celu stworzenie pozoru wykonywania działalności gospodarczej. Z zeznań wnioskodawczyni nie wynika również, dlaczego deklarując podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wskazała ona tak wysoką kwotę. Jak wynika z zeznania podatkowego odwołującej za 2013 r., osiągnęła ona dochód roczny w wysokości 11.023,90 zł. Z kolei z załączonej przez nią księgi przychodów i rozchodów za miesiące styczeń-marzec 2014 r. wynika, że K. Ź. z prowadzonej działalności za wskazany powyżej okres czasu osiągnęła przychód w łącznej wysokości 100,00 zł przy wydatkach w wysokości 770,00 zł. Z powyższego wynika zatem, że do prowadzonej działalności, odwołująca musiała jeszcze dopłacać. Tym samym w momencie, w którym zaczęła ona prowadzić przedmiotową działalność, tj. w grudniu 2013 r. jej dochody były zbyt niskie, by uzasadniać opłacanie składek w najwyższym możliwym wymiarze.

W świetle wskazanych powyżej okoliczności, Sąd Okręgowy przyjął, że zgłoszenie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej przez odwołującą było czynnością pozorną w rozumieniu art. 83 k.c. Pozorność jej polegała na tym, że zgłoszenie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nastąpiło wyłącznie w celu objęcia wnioskodawczyni ubezpieczeniem z tego tytułu, a w konsekwencji zapewnienia świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Niezależnie od powyższego podnieść należy, że działania K. Ź. polegające na zgłoszeniu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej zmierzały do tego, aby osiągnąć nieuzasadnione świadczenia z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych osób ubezpieczonych. Zatem te działania są też sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i jako takie nieważne (art. 58 § 2 k.c.).

Rozstrzygając niniejszą sprawę, Sąd miał na względzie, że na prowadzenie działalności gospodarczej składają się też czynności przygotowawcze, zmierzające do późniejszego zaistnienia czynności gospodarczych. Jednakże w niniejszej sprawie problem polega na tym, że te podjęte działania wstępne miały na celu jedynie upozorowanie podjęcia działalności gospodarczej od dnia 01 grudnia 2013 r. W ocenie, czy zostały podjęte czynności zmierzające bezpośrednio do rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej należy uwzględnić wszystkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar (wolę) osoby prowadzącej działalność gospodarczą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005, I UK 80/05). Samo formalne zarejestrowanie działalności gospodarczej ma znaczenie w sferze dowodowej, lecz samo w sobie nie przesądza podlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, gdyż decydujące znaczenie dla istnienia tego obowiązku ma faktyczne prowadzenie działalności, a nie posiadanie uprawnień do jej prowadzenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2009 r., II UK 207/08). Jednocześnie odwołująca nie była w stanie wskazać żadnej osoby (poza księgową A. J., która zrezygnowała ze współpracy z odwołującą z uwagi na brak rezultatów), z którą współpracowała w ramach swojej działalności. W tym zakresie nie przedłożyła także żadnych faktur wystawionych przez nią na rzecz osób trzecich z tytułu świadczonych przez nią usług szkolenia z zakresu księgowości, czy też z tytułu opłat za zamieszczone przez nią ogłoszenia w prasie i internecie. Odwołująca powoływała się także na fakt, że w okresie prowadzenia ww. działalności, zamieszczała ogłoszenia na rzecz różnych kontrahentów, jednak z uwagi na ich wygaśnięcie, po upływie terminu ważności nie mogła ich przedłożyć, jako środków dowodowych w toku postępowania. W tym zakresie odwołująca mogła jednak przedstawić jakiegokolwiek rachunki czy faktury, które wystawiła na rzecz ww. osób tytułem rozliczenia za wykonaną usługę, czego jednak nie uczyniła. Nie zawnioskowała również o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków, będących jej potencjalnymi klientami w ramach prowadzonej przez nią działalności. Tym samym odwołująca nie wykazała, aby dokonywała czynności stricte związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w grudniu 2013 r., a to na niej w tym zakresie spoczywał ciężar dowodu stosownie do treści art. 6 k.c. W tej sytuacji brak jest zatem jakiegokolwiek podstawy, by dać wiarę K. Ż. i jej twierdzeniom, że istotnie prowadziła ona działalność gospodarczą w spornym okresie czasu.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że skoro odwołująca faktycznie nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 01 grudnia 2013 r., to organ rentowy prawidłowo uznał, że od tego dnia nie podlega ona obowiązkowo ubezpieczeniom/u: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Tym samym, Sąd Okręgowy, w oparciu o treść art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie K. Ż. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 22 sierpnia 2014 r., znak: (...), o czym orzekł w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)